

v katerega je takoj vstopilo 11 radikalnih poslancev. Ker bodo v ta klub stopili še vojvodinski radikalni poslanci, jih bo v klubu 20 do 30. Jovanovič je izvoljen za predsednika novega kluba.

Radikali in Radičevci. Da je vlada padla, so povzročili radičevci, ki so glasovali proti lastni vladi. Trije radičevski ministri so izglasovali proti samim sebi nezaupnico. Kaj takega je tudi le pri radičevcih mogoče. Seveda je radičevska nezvestoba napravila v radikalnih krogih hudo kri. Radičevci hočejo kljub temu še nadalje z radikali v novo vlado. Radikali bi pa najraje sami vladali.

Rade Pašič. Pri razpravi o korupciji so prišle o Rade Pašiču lepe stvari na dan. Neki tovarni v Adamovu na Češkem je bila naša država dolžna okrog 150 milijonov dinarjev. Ker ni plačala, je šla tovarna v konkurz. Obrnili so se na Rade Pašiča, ki je prejel izredno visoko nagrado in posredoval, da je država začela plačevati svoj dolg. Pri Trboveljski premogokopni družbi je tudi vršil posredovanja, ki so povzročila izredno podražitev premoga, on pa je pri tem zaslužil velike svote denarja. Svoje roke je imel vmes pri raznih dobavah za državo, kjer utrpel država ravno zavoljo njega mnogomilijonsko škodo. Opozicija ima zdaj vse dokaze zoper Rade Pašiča zbrane, zato je poslanec Kumanudi vse nepravilnosti naštel.

Složna opozicija. V času, ko ima naša država 13-milijardni proračun, se mora brez vsakega ozira odpraviti taka pijavka od državnega gospodarstva in mora priti poštenost do svoje moči. Zato je opozicija Srbov, Hrvatov in Slovencev složna. Edini, ki nočejo opozicije v tem boju odrkito podpreti, so samostojni demokrati. Ti v Belgradu drugače delajo, kakor njihova »Domovina« piše. Opozicija, posebno SLS, bo vstrajala v tem boju zoper nepoštenost do končne zmage.

IZ DRUGIH DRŽAV.

Štrajk na Angleškem je ponehal. Zmagali niso ne delavci in ne vlada, zmagala je zdrava pamet, da se s takim bojem škoduje domovini, svojemu narodu in samemu sebi. Zato so se delavci dali pregovoriti, da so opustili štrajk. Nekateri delodajalci pa hočejo zdaj ta položaj izrabiti in izsiliti od delavstva, da gre na delo za znižano plačo. Ako se vladi in posredovalcem ne bo posrečilo doseči dogovora, se bode boj nadaljeval, kar pa za Angleško ne bi bilo dobro.

Revolucija na Poljskem. Na Poljskem je v teh dnevih revolucija. Proti dosedanji vladi se je vzdignil bivši predsednik Poljske, maršal Pilsudski. Vojasvo je po večini na strani svojega maršala, ki je že zavzel glavno mesto Poljske, Varšavo. Pilsudski je zahteval, da mora sedanja vlada odstopiti. Sam pa se bo proglasil za predsednika republike Poljske, kar je že bil enkrat. Dosedanja vlada ima malo vojaštva in se ji bo težko posrečilo, da bi se držala. V slučaju, da se ne dogovorijo za mirno rešitev tega spora, bo nastala na Poljskem žalostna bratomorna vojaka.

V Nemčiji so tudi pripravljali politični prevrat. Prijatelji bivšega cesarja Viljema, ki je glavni krivec svetovne vojne, so skuhalo zaroto, da zopet napravijo monarhijo in postavijo Viljema za cesarja. Pravočasno pa je bila zarota razkrita in tako se je njihov načrt ponesrečil. Če bi se pa posrečil, bi gotovo ostala Evropa temu nasprotovala, da bi zopet vladal tisti, ki je toliko nesreče povzročil zaradi svo je oblastiželjnosti.

V Maroku se vojska nadaljuje. Posebno Španci imajo trde boje s Turki. V zadnjih dneh so bile razne bitke in spopadi, ki so zahtevali številne človeške žrtve.

Poročila S.L.S.

Shod SLS na gori Oljki. Na binokostni pondeljek po sv. maši ob 8. uri zjutraj se vrši shod na gori Oljki. Poroča poslanec Vlad. Pušenjak. Obeta se velika udeležba iz Šaleške in Savinjske doline.

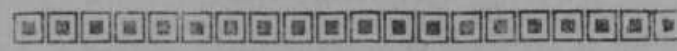
Pri Mariji na Ložnem pri Sv. Florjani p. Bočem se vrši na binokostni pondeljek, dne 24. t. m., po pozni sv. maši shod Slovenske Ljudske Stranke. Govori narodni poslanec Josip Škoberne in še eden g. poslanec.

Na Sladki gori se je vršilo v nedeljo, dne 16. t. m., sijajno zborovanje. Govoril je tajnik SLS gospod Kranj. Po govoru so govorilci sprejeli naslednje resolucije: Zborovalci odobravajo boj Jugoslovanskega kluba proti nepoštenosti v državi, zlasti proti Rade Pašiču, in izrekajo popolno zaupanje poslancem Slovenske Ljudske Stranke, posebno še načelniku g. dr. Korošcu.

Pilštanj. V nedeljo, dne 16. t. m., se je vršil pri nas dobro obiskan shod SLS. Poslanec Josip Škoberne je podal poročilo o političnem položaju in osvetlil vrtoglavo politiko Radiča, ki s svojimi nepremišljenimi nastopi onemogoča ureditev razmer v naši državi. Poslanec Vlad. Pušenjak govori o gospodarski politiki v naši državi. Predsednik shoda predlaga zahvalo in zaupnico Jugoslovanskemu klubu, ki se soglasno sprejme. — Po shodu se je vršila seja okrajnega odbora SLS za okraj Kozje, v kateri so se razpravljala razna tekoča vprašanja in storili važni sklepi za ojačenje organizacije v okraju.

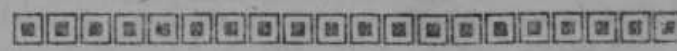
Rusija je doživela vsled ponehanja generalnega štrajka na Angleškem malo poraza, ker ga je sama tudi deloma povzročila. Morda bo uvidela, da v Evropi ne gre tako lahko revolucijo se igrati. Tudi doma se je sovjetska vlada precej unesla. Posebno kmetje so prišli do veljave in upati je, da bodo kmalu spravili Rusijo na pravo pot. Nevarnost je le, če na Poljskem ne bo miru, kajti v tem slučaju bo najbrž Rusija poskusala vkorakati na Poljsko. Vojasvo na meji je izredno ojačeno.

Nemir je po vsej zemlji, to je zgodovina človeštva, ker se ne pripozna pravega kralja pravice in resnice, Kristusa Gospoda.

VOZNI RED

veljaven od 15. maja 1926 (povečan) se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5, ali v njeni podružnici Aleksandrova cesta 6. Komad po 1.50 din.

Kaj je novega?

Slovenski fantje vojaki želijo vsem naročnikom in čitateljem »Slovenskega Gospodarja« vesele binokostne praznike!

Osebnost. Kakor doznavamo, je imenovan g. Josip Blažević s kr. ukazom za srezkega kmetijskega referenta v Mariboru. Imenovani je bil doslej oskrbnik na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, pred prevratom 1. 1918 11 let oskrbnik in vodja bivše dež. viničarske šole v Grajskem logu, Krčevina pri Mariboru, še poprej pa dolgoleten demonstrator na bivši triletni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. G. Blažević, ki je znan daleč naokoli, predvsem številnim absolventom obeh omenjenih bivših zavodov, kot markantna osebnost med veščaki-praktiki našega kmetijstva, prav posebno pa vinogradništva in kletarstva, želimo mnogo uspehov in s temi moralnega zadoščenja na novem mestu!

Da jih ni sram! Prijatelj mi poroča, da je zadnji »Kmetijski list«, glasilco Puelja in Radiča, objavil dopis o izletu našega delavstva dne 1. maja v Lajtersberg. V tem poročilu, ki ga je baje pisal bivši finančar in sedanji »vodja« radičevcev neki Švikaršič, je natiskana laž, da so me zborovalci med govorom vrgli s prostora, kjer sem govoril. To je popolna laž, kakor je sploh celo poročilo neresnično! Videti je, da ga je pisal človek, ki ni bil navzoč na prireditvi. Izlet je priredila naša krščansko-socialna organizacija. Udeležba je bila naravnost ogromna. Niti socialni demokrati, niti narodni socialisti niso imeli oboji skupaj toliko ljudi, kakor mi. Izvrstna godba Katol. Omladine in mladi pevci so skrbeli za zabavo med potjo in na široki zeleni trati pri g. Janžekoviču. Naprošen sem bil, da na slavnosti govorim o pomenu slavnosti. To sem tudi storil. Laž, grda laž in popolna izmišljotina je, da me je kdo vrgel ali sploh skušal vreči z govorniškega prostora. Mazač v »Kmetijskem listu« si je vse to kratkomalo izmislil. Stotine in stotine mojih prijateljev iz vrst naših delavcev, železničarjev in drugih so priča o tem. Če boste radičevci začeli s takimi ostudnimi lažmi, potem ni čuda, če vas nihče več ne mara. Lažnjivca nihče ne mara. S »Kmetijskim listom« in njegovim lažnjivim

poročevalcem pa se bova zmenila nekje drugod. — Franjo Žebot.

Poziv prebivalstvu v obmejnem ozemlju. Dobivam poročila, da carinske in druge oblasti na severni meji delajo prebivalstvu razne zapreke. Tako so si izmislili sedaj čisto nov davek na žito, ki ga vozijo naši na mline, ravnotako novo dajatev na les, ki ga vozijo na žage. Radi tega neopravičenega postopanja sem se že pritožil pri generalni direkciji carine v Belgradu. Slišim tudi, da delajo carinarnice zapreke pri prehodu čez Muro in na drugih obmejnih točkah. Da se te krivice, ki jih uganjajo posamezniki, odpravijo, pozivam vse prizadete, da mi poročajo na moj naslov v Maribor ali v Belgrad o nepravilnem postopanju carinskih in drugih oblasti na meji. Poročila naj bodo točna, podatki zanesljivi in podprti z dokazi in pričami. Navedite datum dogodka, osebe, natančna imena in opišite podrobno vse, kar se vam zdi nepravilno. Ko sem dne 8. maja v narodni skupščini v Belgradu pred ministri in poslanci govoril o žalostnih razmerah na naši meji, so mi potem ministri izjavili, da naj jim opišem vse pritožbe prebivalstva. Pomagajte mi torej s točnimi podatki, da napravimo krivicam in nepotrebnim šikanam konec. — Franjo Žebot, narodni poslanec v Mariboru.

Umrli je v Rogozi pri Mariboru vzgleden mladenič Maks Kreitner. Rajni je bil skoz in skoz vzor mladeniča in ponos svojih staršev. N. v m. p.!

Zopet tatvina v Trbonjah. V noči od sobote na nedeljo, dne 15. t. m., je bila naša gđ. učiteljica T. Selak drugič okradena. Tat ji je odnesel vse perilo, vso obleko, dvojne nove čevlje in druge reči. Pustil je še posteljno opravo in nekaj stare obleke. Učiteljica se je v soboto večer slučajno odpeljala na obisk k svojim sorodnikom v Slovenjgradec. Te prilike se je tat poslužil.

Vesele in resne novice od Sv. Primoža na Poh. Naša zvesta somišljenika Anton Nabernik, p. d. Tratnik, in Anton Knez, p. d. Falenti, oba umna in nad vse skrbna gospodarja, sta si pripeljala zadnji čas gospodinji. Prvi se je zglasil pri znani Pabernikovi rodbini v bližnjem St. Janžu. Radi so mu zaupali svojo hčer Miciko, in kmalu se je obhajala vesela poroka v ponosni vuzeniški župnijski cerkvi. Drugi pa je šel po nevesto Bernardko Rozman v St. Ilj pod Turjakom. Ker smo ravno tisti čas tudi oklicevali tukajšnjo domačinko Marijo Ažnik z Antonom Veršovnikom, smo imeli naenkrat tri Antone-ženine. Vsem trem Antonom in njihovim življenjskim tovarišicam cveti naj sreča in rosi božji blagoslov! — V soboto, dne 15. t. m., zjutraj ob enih, je vdrl neki potepin v šentprimško župnišče. Z veliko sekiro je odkrenil zapahnjena kletna vrata, nato odvezel ključavnico na durih nad stopnicami in tako prišel v vežo. Upravitelj ga je pravočasno prepoznal.

Žrtev militarizma. Iz daljnega Skoplja v Srbiji smo prejeli žalostno vest, da je nepričakovano umrl vrli mladenič, vojaški novinec Alojz Ladinec-Črnkov. Dne 16. aprila je odšel k vojakom, dne 7. maja ga je že pokosila kruta smrt. Vemo, da ga ni našla nepripravljenega. Bil je veren in pošten mladenič, kakoršnih je le malo; poznan je bil kot zvest član Marijine družbe in Kat. prosvetnega društva, kjer je bil nad vse skrben knjižničar. Rad je prejemal svete zakramente. Predno je odšel k vojakom, je še najel sv. mašo in prav pobožno prejel sv. zakramente. Vsem nam je žal za blagim Lojzkom in težko ga bomo pogrešali. Božja volja se je zgodila. Starišem in vsem domačim naše iskreno sožalje!

Iz davčne službe. Predstojnik davčnega urada v Slov. Bistrici, višji davčni upravitelj g. Jožef Pichler, je po službeni potrebi imenovan za šefa davčnega urada v Celju. Za predstojnika pri davčnem uradu

Naša društva.

Izobraževalno društvo v Lajtersbergu priredi na Binokostni pondeljek v Jarenino izlet po sledečem sporedu: Dopoldne ob pol 7. uri odhod z godbo od gostilne gospoda Dreisger v Lajtersbergu; ob pol 10. uri sv. maša in primeren govor. Popoldne: Po večernicah gledališka predstava z deklamacijo, govorom in šaloigro »Sovražnik ženske«. — Med odmore svira godba Kat. omladine. Po predstavi prista zabava v gostilni Cvilak.

Sv. Križ pri Mariboru. Logar Pavle in Skalarjeva Režika uljudno naznanjata vsem tistim, ki so na Križevo z njima sočustvovali, ko sta po dolgih in težkih preizkušnjah vendar dosegla srečo »pozne pomladi«, da se vrši njuna poroka dne 30. maja — v nedeljo na praznik sv. Trojice. — Trdno sta prepričana, da bo tudi tisti dan prišlo veliko gostov na njuno gostijo. Tistim, ki bi tega ne razumeli dobro, pa še posebej povemo, da bomo ponavljali 30. maja ljudsko igro »Pozna pomlad«. Izletniki od vseh vetrov in krajev — pridite v naš planinski raj.

Guštanjski krajevni odbor rdečega križa priredi v korist fonda za nabavo rešilnega avtomobila za Mežiško dolino dne 3. junija v slučaju slabega vremena pa 6. junija t. l. popoldne na guštanjskem sejmišču veliko tombolo, spojeno s koncertom in ljudsko veselico.

Sv. Anton v Slov. goricah. Orlovski odsek Sv. Anton v Slov. gor. priredi na binokostni pondeljek pretresljivo igro: »Ne pričaj po krivem«. V slučaju slabega vremena se prireditve preloži na prihodnjo nedeljo. Vabi odbor.

Sv. Ana v Slov. gor. Zrebanje efektne loterije v prid novega Društvenega doma se vrši nepreklicno v nedeljo, dne 25. julija 1926 v Društvenem domu. Toliko v vednost vsem imejteljem srečk. Iste se še zmiraj lahko naročajo. Prijatelji, segajte pridno po njih. Odbor.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. V nedeljo, dne 16. maja se bo vršilo tukaj blagoslovljenje nove zastave tukajšnje Marijine družbe. V par mesecih se pridna dekleta kakor marljive čebele od hiše do hiše nabrale potrebno svoto. Zastava je delo šolskih sester v Mariboru. Zadnjo nedeljo nas je posetil pevski odsek Katoliškega izobraževalnega društva v Gornji Polskavi. Nastopil je z zanimivimi pevskeimi točkami. Naše društvo pa je predstavljalo dve burki: »Dve leti ter »Dobrodošli«. »Kdaj pojdet domov?« Občinstva je bilo toliko, da je bil naš društveni prostor veliko premajhen. — Bog plati vrlim polskavskim pevcem in pevkam.

Slov. Bistrica. Zadnji čas je, da naročijo tablice velike javne tombole v prid zgradbi Katoliškega doma v Slov. Bistrici, ki se vrši dne 30. maja 1926, ob 1. uri popoldne na Glavnem trgu mesta Slov. Bistrica. Tombola šteje 150 dobitkov v skupni vrednosti 20.000 D. Razen tombol je še 10 kvintern, 20 kvartern, (ki niso skoro nič manjše vrednosti nego tombole) in 30 tern in 70 amb v raznovrstnem blagu. Vsaka tablica stane 5 dinarjev. Po tomboli se vrši veselica na istem prostoru. Svira godba slovenjebistriške požarne brambe. Tablice lahko naroče tudi nedomačini, ker je izvoljen poseben odbor, ki bo igral samo za tuje. Tablice so vsakomur na razpolago v slovenjebistriški kaplaniji. Dobiš jih tudi v vseh župnijskih uradih slovenjebistriške dekanije. Z ozirom na dober namen, ki ga ima ta tombola, se za nakup tablic in obilno udeležbo domačinom in sosedom pa tudi tujcem prav toplo priporoča odbor.

Velika Nedelja. Velikonedeljski Orli in Orlice napravijo na binokostni pondeljek ob lepem vremenu majniški zlet na daleč okrog sloveči Runč po sledečem sporedu: ob 12. uri odhod z godbo iz Velike Nedelje, popoldne ob 2. uri v kapeli sv. Družine na Runču slovesne večernice. Po večernicah javni nastopi Orlov in Orlic. Med odmore svira godba na pihala. Runčanom in njih sosedom je s tem dana lepa prilika, da si pogledajo delo naših organizacij. Bog živi!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Tukajšnja Dekliška zveza priredi povodom majniškega poklona lepo petdejansko igro: